

Elaborat o oblikovanju cen storitev obvezne občinske gospodarske javne službe varstva okolja OSKRBE S PITNO VODO V OBČINI BOROVNICA

Direktor
Tomaž Kačar

Št.: 42414-2/2022/1

Vrhnika, april 2022

KAZALO:

1	UVOD	5
1.1	Pravne podlage za izdelavo elaborata.....	5
1.2	Namen izdelave elaborata	5
2	OBLIKOVANJE CEN STORITEV OSKRBE S PITNO VODO	6
2.1	Predstavitev dejavnosti	6
2.2	Kalkulativni elementi cen storitev javne službe	6
2.3	Oblikovanje cen storitev oskrbe s pitno vodo	7
2.3.1	Predračunska in obračunska količina opravljenih storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje	7
2.3.2	Predračunski in obračunski stroški izvajanja storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje	7
2.3.3	Pojasnila odmkov obračunske cene od predračunske in od potrjene cene storitev posamezne javne službe za preteklo obračunsko obdobje	8
2.3.4	Primerljiva območja	8
2.3.5	Primerjava izvajalca javne službe s povprečjem panoge	9
2.3.6	Predračunska količina opravljenih storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje	9
2.3.7	Predračunski stroški izvajanja storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje	9
2.3.8	Obseg poslovno potrebnih osnovnih sredstev za izvajanje storitev javne službe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje	9
2.3.9	Prikaz razdelitve splošnih stroškov v skladu z 10. členom uredbe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje	10
2.3.10	Prihodki, ki jih izvajalec ustvari z opravljanjem posebnih storitev za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje	10
2.3.11	Donos na vložena poslovno potrebna osnovna sredstva za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje	10
2.3.12	Število zaposlenih za izvajanje storitev javne službe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje	11
2.3.13	Podatek o višini najemnine za javno infrastrukturo in podatek o njenem deležu, ki se prenese na uporabnike javne infrastrukture.....	11
2.3.14	Stopnja izkoriščenosti javne infrastrukture, ki je namenjena izvajanju javne službe, in stopnja izkoriščenosti javne infrastrukture, ki je namenjena za izvajanje posebnih storitev	11
2.3.15	Izračun predračunske cene storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje in izračun predračunske cene omrežnine za prihodnje obračunsko obdobje	12
2.3.15.1	IZRAČUN PREDRAČUNSKE CENE STORITVE OSKRBE S PITNO VODO.....	12

2.3.15.2	OPREDELITEV CENE OMREŽNINE OSKRBE S PITNO VODO	13
2.3.15.3	IZRAČUN PREDRAČUNSKE CENE OMREŽNINE OSKRBE S PITNO VODO	14
2.3.16	Prikaz sodil za razporejanje vseh stroškov in prihodkov po dejavnostih ter po občinah	15

KAZALO TABEL

Tabela 1: Predračunska in obračunska količina opravljenih storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje	7
Tabela 2: Predračunski in obračunski stroški izvajanja storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje	8
Tabela 3: Primerjava kazalnikov izvajalca javne službe s povprečjem panoge za leto 2020	9
Tabela 4: Predračunska količina opravljenih storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje.....	9
Tabela 5: Predračunski stroški izvajanja storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje	9
Tabela 6: Obseg poslovno potrebnih OS za izvajanja storitev javne službe	10
Tabela 7: Razdelitev splošnih stroškov za preteklo (2021) in prihodnje obračunsko obdobje (2022).....	10
Tabela 8: Donos na vložena poslovno potrebna osnovna sredstva	11
Tabela 9: Višina najemnine za javno infrastrukturo	11
Tabela 10: Izračun vodarine.....	13
Tabela 11: Izračun stroškov omrežnine - voda.....	14
Tabela 12: Predračunska cena javne infrastrukture za prihodnje obračunsko obdobje (leto 2022)	15

1 UVOD

Skladno z določbami 6. člena Uredbe o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Ur. list RS, št. 87/2012, 109/2012, v nadaljevanju: Uredba), ki določa metodologijo za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (v nadaljevanju: javne službe), izvajalec javne službe enkrat letno pripravi elaborat, v katerem za preteklo obračunsko obdobje ugotovi razliko med potrjeno in obračunsko ceno opravljenih storitev. Ugotovljena razlika med potrjeno ceno in obračunsko ceno glede na dejansko količino opravljenih storitev v preteklem obračunskem obdobju se v elaboratu upošteva pri izračunu predračunske cene za naslednje obdobje.

1.1 Pravne podlage za izdelavo elaborata

Na podlagi tretjega odstavka 149. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 - uradno prečiščeno besedilo, 49/06 - ZmetD, 66/06 - odl. US, 33/07 ZPNačrt, 57/08 - ZFO-1A, 70/08, 108/09, 48/12 in 57/12) je določeno, da pristojni minister podrobneje predpiše metodologijo za oblikovanje cen, oskrbovalne standarde, tehnične, vzdrževalne, organizacijske ter druge ukrepe in normative za opravljanje javnih služb. Na podlagi tega je vlada sprejela in izdala Uredbo, ki je podlaga za izdelavo Elaborata o oblikovanju cen gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo na območju občine Borovnica.

V 5. členu Uredbe je določeno, da ceno storitve posamezne javne službe za območje občine predlagala izvajalec z elaboratom o oblikovanju cene izvajanja posamezne javne službe. Z Odlokom o oskrbi s pitno vodo v Občini Borovnica (Uradni list RS, št. 14/14) je izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo v pristojnosti Javnega podjetja Komunalnega podjetja Vrhnika, d.o.o. (v nadaljevanju: JP KPV, d.o.o.). Javna služba se izvaja skladno z določili navedenega odloka in druge veljavne zakonodaje s področja oskrbe s pitno vodo.

Pomembno podlago za določitev pravic in obveznosti lastnika javne infrastrukture (torej Občine Borovnica) in izvajalca javne službe (torej JP KPV, d.o.o.) predstavlja tudi Pogodba o najemu, uporabi in vzdrževanju javne infrastrukture z dne 18. 8. 2016 (št. 412-0002/2016 oziroma 355-0003/2016-1), ki vsebuje tudi določbe o postopkih, povezanih z oblikovanjem cen javne službe.

1.2 Namen izdelave elaborata

Elaborat je namenjen oblikovanju cene izvajanja storitev gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo. Glavne vsebine elaborata so (določeno v 9. členu Uredbe): količine opravljenih storitev v preteklem obračunskem obdobju, stroški izvajanja storitev v preteklem obračunskem obdobju, pojasnila odmikov cen v preteklem obračunskem obdobju, primerjava poslovanja izvajalca javne službe s povprečjem panoge, podatki glede obsega potrebnih osnovnih sredstev za opravljanje storitev javne službe, planirane količine in stroški opravljenih storitev za prihodnje obračunsko obdobje, izračun predračunske cene za prihodnje obračunsko obdobje.

2 OBLIKOVANJE CEN STORITEV OSKRBE S PITNO VODO

2.1 Predstavitev dejavnosti

Izvajanje javne službe oskrbe s pitno vodo obsega številne naloge, med drugim:

- zagotavljanje zdravstveno ustrezne pitne vode,
- izvajanje meritev in monitoringa kakovosti pitne vode,
- zagotavljanje varne vodooskrbe v skladu z veljavnimi predpisi (zadostna količina in kakovost pitne vode, ustrezen pritisk na odjemnih mestih ter zagotavljanje ustrezne rezervne količine požarne vode),
- redno vzdrževanje vodovodnega omrežja, objektov in naprav,
- odčitavanje in redno menjavo vodomeroev ter izdelavo in obnovo oziroma vzdrževanje priključkov,
- izvajanje HACCP programa, ki predstavlja preventivni sistem notranjega nadzora nad morebitno prisotnimi dejavniki v pitni vodi, ki lahko ogrožajo življenje človeka,
- izdajo soglasij, mnenj, projektnih pogojev ipd. ter vodenje katastra objektov in naprav javne službe,
- redno obveščanje in informiranje javnosti o storitvah ter stanju vodooskrbe preko glasil, radijskih in spletnih medijev.

Na območju občine Borovnica se nahaja en vodovodni sistem (v nadaljevanju VS), in sicer VS Borovnica - Vrhnika - Log - Dragomer, iz katerega se oskrbujejo prebivalci občine Borovnica in del prebivalcev iz občine Vrhnika ter občine Log - Dragomer.

2.2 Kalkulativni elementi cen storitev javne službe

Ceno storitev javne službe oskrbe s pitno vodo sestavlja:

- omrežnina - stalni, fiksni del cene,
- vodarina - spremenljivi, variabilni del cene.

Omrežnina vključuje:

- stroške amortizacije ali najema osnovnih sredstev in naprav, ki so javna infrastruktura,
- stroške zavarovanja infrastrukture javne službe,
- stroške odškodnin, ki vključujejo odškodnine za služnost, povzročeno škodo, povezano z gradnjo, obnovo in vzdrževanjem infrastrukture javne službe,
- stroške obnove in vzdrževanja priključkov na javni vodovod v obsegu nalog izvajalca javne službe oskrbe s pitno vodo,
- stroške nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti,
- plačilo za vodno pravico,
- odhodke financiranja v okviru stroškov omrežnine, ki vključujejo obresti in druge stroške, povezane z dolžniškim financiranjem gradnje.

Vodarina lahko vključuje le stroške, ki jih je mogoče povezati z opravljanjem storitev javne službe in zajemajo naslednje skupine:

- neposredne stroške materiala in storitev,
- neposredne stroške dela,
- druge neposredne stroške,
- splošne (posredne) proizvodjalne stroške,
- splošne nabavno - prodajne stroške,
- splošne upravne stroške,
- obresti zaradi financiranja opravljanja storitev javne službe,
- neposredne stroške prodaje,
- stroške vodnega povračila,
- druge poslovne odhodke,
- donos.

2.3 Oblikovanje cen storitev oskrbe s pitno vodo

V nadaljevanju so predstavljeni podatki za oblikovanje cen javne službe oskrbe s pitno vodo, skladno z določbami 16. do 18. člena Uredbe.

V tabelah izračunov cen velja, da so zneski prikazani v eurih, brez centov, zato so pri seštevkih/izračunih možna manjša odstopanja.

2.3.1 Predračunska in obračunska količina opravljenih storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje

Predračunska količina opravljenih storitev je podatek o količini opravljenih storitev, kot je bila načrtovana za preteklo obračunsko obdobje (leto 2021).

Obračunska količina opravljenih storitev je podatek o dejanski količini opravljenih storitev za preteklo obračunsko obdobje (leto 2021).

Tabela 1: Predračunska in obračunska količina opravljenih storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje

STORITEV	PREDRAČUNSKA KOLIČINA [m ³] za preteklo obračunsko obdobje ¹	OBRAČUNSKA KOLIČINA [m ³] za preteklo obračunsko obdobje ¹
OSKRBA S PITNO VODO	237.175	250.345

¹ - za leto 2021

2.3.2 Predračunski in obračunski stroški izvajanja storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje

Predračunski stroški izvajanja storitev je podatek o načrtovanih stroških opravljenih storitev v preteklem obračunskem obdobju (v letu 2021).

Obračunski stroški izvajanja storitve je podatek o dejansko realiziranih (upravičenih) stroških opravljenih storitev za preteklo obračunsko obdobje (leto 2021).

Tabela 2: Predračunski in obračunski stroški izvajanja storitev javne službe za preteklo obračunsko obdobje

STORITEV	PREDRAČUNSKI STROŠKI IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE [€] za preteklo obračunsko obdobje ¹	OBRAČUNSKI STROŠKI IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE [€] za preteklo obračunsko obdobje ¹
OSKRBA S PITNO VODO	133.520	161.009

¹ - za leto 2021

2.3.3 Pojasnila odmikov obračunske cene od predračunske in od potrjene cene storitev posamezne javne službe za preteklo obračunsko obdobje

Na podlagi podatkov iz tabel 1 in 2 predračunska cena storitve oskrbe s pitno vodo za preteklo obdobje znaša 0,5630 €/m³, medtem ko znaša obračunska cena za preteklo obdobje 0,6431 €/m³.

Potrjena cena za preteklo obračunsko obdobje znaša 0,5630 €/m³ (v veljavi od 1. 11. 2021, prej je bila od 1. 12. 2020 v veljavi cena 0,5979 €/m³), medtem ko je obračunska cena 0,6431 €/m³. Glavni vzroki za odmik so: rekordno visoka prodaja prodane pitne vode (najvišja v zadnjih dvanajstih letih) in višji stroški storitev in materiala.

Pri tej primerjavi je potrebno opozoriti na dejstvo, da obračunska cena ne upošteva poročena cenovnih razlik iz preteklih let, ki ga vključuje veljavna/potrjena cena.

Obračunani odmiki oziroma razlika med upravičenimi stroški in ustvarjenimi prihodki se prenaša v naslednje obdobje, torej je upoštevana pri izračunu predračunske cene za prihodnje obračunsko obdobje.

2.3.4 Primerljiva območja

Zaradi neopredeljenosti primerljivih območij (27. člen Uredbe), elaborat ne vsebuje zahtev iz četrte, pete in šeste alineje prvega odstavka 9. člena Uredbe, ki določa primerjavo obračunskih cen posameznih javnih služb, primerjavo potrjenih cen posameznih javnih služb in primerjavo obračunskih cen javne infrastrukture javne službe, za katero se oblikuje cena.

Po mnenju Zbornice komunalnega gospodarstva primerljiva območja niso ustrezna primerjalna osnova za namen presoje upravičenosti cen gospodarskih javnih služb.

2.3.5 Primerjava izvajalca javne službe s povprečjem panoge

Tabela 3: Primerjava kazalnikov izvajalca javne službe s povprečjem panoge za leto 2020

LETO	2020	
	POVPREČJE PANOGE E36 ¹	JP KPV, d.o.o.
pospešena pokritost kratkoročnih obveznosti	1,35	2,54
gospodarnost poslovanja	1,03	1,04
povprečna mesečna plača [€]	1.847,46	1.810,13

E36 - panoga oskrba s pitno vodo

1 - vir Gvin.com in SURS

Velja spomniti na pomisleke strokovne javnosti, da so te primerjave lahko sporne. Kazalniki namreč ne upoštevajo specifičnih pogojev izvajanja (geografske, poselitvene in oskrbovalne značilnosti) posamezne javne službe, ki bistveno vplivajo na višino stroškov izvajanja posamezne dejavnosti v določenem okolju. Bolj verodostojna bi bila primerjava podatkov, izračunanih na podlagi poročil izvajalcev javne službe v povezavi z učinkovitostjo poslovanja.

2.3.6 Predračunska količina opravljenih storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje

Predračunska količina opravljenih storitev je podatek o načrtovani količini opravljenih storitev v prihodnjem obračunskem obdobju (v letu 2022).

Tabela 4: Predračunska količina opravljenih storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje

STORITEV	PREDRAČUNSKA KOLIČINA [m ³] za prihodnje obračunsko obdobje ¹
OSKRBA S PITNO VODO	250.400

1 - za leto 2022

2.3.7 Predračunski stroški izvajanja storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje

Predračunski stroški opravljenih storitev je podatek o načrtovanih stroških opravljenih storitev v prihodnjem obračunskem obdobju (letu 2022).

Tabela 5: Predračunski stroški izvajanja storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje

STORITEV	PREDRAČUNSKI STROŠKI IZVAJANJA [€] za prihodnje obračunsko obdobje ¹
OSKRBA S PITNO VODO	173.659

1 - za leto 2022

2.3.8 Obseg poslovno potrebnih osnovnih sredstev za izvajanje storitev javne službe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje

Poslovno potrebna osnovna sredstva so osnovna sredstva izvajalca, potrebna za neposredno opravljanje posamezne javne službe (13. točka 2. člena Uredbe). V spodnji tabeli so prikazani

podatki o nabavnih vrednostih poslovno potrebnih sredstev v preteklem in prihodnjem obračunskem obdobju.

Tabela 6: Obseg poslovno potrebnih OS za izvajanja storitev javne službe

STORITEV	OBSEG POSLOVNO POTREBNIH OS [€] za preteklo obračunsko obdobje ¹	OBSEG POSLOVNO POTREBNIH OS [€] za prihodnje obračunsko obdobje ²
OSKRBA S PITNO VODO	83.971	87.232

1 - za leto 2021

2 - za leto 2022

2.3.9 Prikaz razdelitve splošnih stroškov v skladu z 10. členom uredbe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje

Prikaz razdelitve splošnih stroškov za preteklo obračunsko obdobje (leto 2021) in prihodnje obračunsko obdobje (leto 2022).

Tabela 7: Razdelitev splošnih stroškov za preteklo (2021) in prihodnje obračunsko obdobje (2022)

ENOTA	2021		2022	
	Vrednost	Delež v %	Vrednost	Delež v %
Vzdrževanje javnih površin in javne razsvetljave	184.886	25,63	212.199	25,21
Oskrba s pitno vodo	146.976	20,37	159.149	18,90
Odvajanje odpadne vode	74.640	10,34	86.206	10,24
Čiščenje odpadne vode	27.429	3,80	39.787	4,72
Zbiranje odpadkov	250.247	34,68	305.036	36,21
Oskrba s plinom	37.406	5,18	39.787	4,72
Skupaj skupne službe	721.583	100,00	842.165	100,00

2.3.10 Prihodki, ki jih izvajalec ustvari z opravljanjem posebnih storitev za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje

Podjetje pri izvajanju javne službe oskrbe s pitno vodo ne izvaja storitev, ki bi jih lahko opredelili kot *posebne storitve*.

Pri izračunu cene so upoštevani tudi ustrezni interni prihodki, ki jih enota oskrbe s pitno vodo ustvari z deli na drugih dejavnostih.

2.3.11 Donos na vložena poslovno potrebna osnovna sredstva za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje

Donos na vložena poslovno potrebna osnovna sredstva izvajalca je donos izvajalca, ki ne sme presegati pet odstotkov od vrednosti poslovno potrebnih osnovnih sredstev za neposredno opravljanje posamezne javne službe (16. točka 2. člena Uredbe).

V tabeli 9 so prikazani upoštevani dovoljeni donosi dejavnosti oskrbe s pitno vodo, kar predstavlja 5 % od nabavne vrednosti poslovno potrebnih osnovnih sredstev za neposredno opravljanje te dejavnosti za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje.

Tabela 8: Donos na vložena poslovno potrebna osnovna sredstva

STORITEV	DONOS NA VLOŽENA POSLOVNO POTREBNA OS [€] za preteklo obračunsko obdobje ¹	DONOS NA VLOŽENA POSLOVNO POTREBNA OS [€] za prihodnje obračunsko obdobje ²
OSKRBA S PITNO VODO	4.186	4.362

1 - za leto 2021

2 - za leto 2022

2.3.12 Število zaposlenih za izvajanje storitev javne službe za preteklo in prihodnje obračunsko obdobje

V dejavnosti oskrbe s pitno vodo je bilo ob koncu leta 2021 zaposlenih 13 delavcev. Za leto 2022 načrtujemo zaposliti še dva nova delavca.

2.3.13 Podatek o višini najemnine za javno infrastrukturo in podatek o njenem deležu, ki se prenese na uporabnike javne infrastrukture

Občina za opravljanje javne službe izvajalcem javne službe zaračunava najemnino za vso javno infrastrukturo, ki se uporablja za izvajanje posamezne javne službe in jo ima občina v lasti ali finančnem najemu, najmanj v višini obračunane amortizacije za vso javno infrastrukturo, ki je potrebna za izvajanje posamezne javne službe (1. odstavek 3. člena Uredbe).

Tabela 9: Višina najemnine za javno infrastrukturo

STORITEV	NAJEMNINA ZA JAVNO INFRASTRUKTURO [€] za preteklo obračunsko obdobje ¹	NAJEMNINA ZA JAVNO INFRASTRUKTURO [€] za prihodnje obračunsko obdobje ²
OSKRBA S PITNO VODO	40.115	40.064

1 - za leto 2021

2 - za leto 2022

2.3.14 Stopnja izkoriščenosti javne infrastrukture, ki je namenjena izvajanju javne službe, in stopnja izkoriščenosti javne infrastrukture, ki je namenjena za izvajanje posebnih storitev

Na uporabnike storitev javne službe se lahko prenese le tisti del najemnine, ki jo občina za uporabo javne infrastrukture zaračuna izvajalcem in je sorazmeren z deležem zmogljivosti javne infrastrukture, ki je namenjena uporabnikom storitev javne službe (4. odstavek 3. člena Uredbe).

Javna infrastruktura, ki je namenjena izvajanju javne službe oskrbe s pitno vodo v občini Borovnica, je izkoriščena 100 %. Skladno z navedenim se zaračunana najemnina v celoti prenese na uporabnike javne infrastrukture.

2.3.15 Izračun predračunske cene storitev javne službe za prihodnje obračunsko obdobje in izračun predračunske cene omrežnine za prihodnje obračunsko obdobje

2.3.15.1 IZRAČUN PREDRAČUNSKE CENE STORITVE OSKRBE S PITNO VODO

V skladu z določili 9. odstavka 16. člena Uredbe so pri vsaki skupini stroškov ločeno prikazani tisti, ki presegajo 10 % delež te skupine stroškov.

V naslednji tabeli so poleg načrtovanih stroškov, prikazani stroški trenutno veljavne cene vodarine (v veljavi od 1. 11. 2021).

Postavka na računu: VODARINA

Tabela 10: Izračun vodarine

SKUPINA STROŠKOV	STROŠKI [EUR]	
	veljavni ¹	načrtovani
NEPOSREDNI STROŠKI MATERIALA IN STORITEV	33.936	64.925
- stroški materiala	1.506	2.200
- stroški električne energije	13.279	35.170
- stroški storitev	16.916	23.375
- ostali stroški materiala in storitev	2.235	4.180
NEPOSREDNI STROŠKI DELA	65.862	65.263
DRUGI NEPOSREDNI STROŠKI	5.500	5.500
SPLOŠNI (POSREDNI) PROIZVAJALNI STROŠKI	9.299	6.161
- stroški amortizacije v lasti izvajalca	5.042	6.161
- ostali splošni proizvajalni stroški	4.257	0
SPLOŠNI NABAVNO PRODAJNI STROŠKI	0	0
SPLOŠNI UPRAVNI STROŠKI	29.309	26.569
OBRESTI ZARADI FINANCIRANJA OPRAVLJANJA STORITEV	0	0
STROŠKI VODNEGA POVRAČILA	17.043	17.050
DRUGI POSLOVNI ODHODKI	157	150
DONOS NA VLOŽENA POSLOVNO POTREBNA OSNOVNA SREDSTVA IZVAJALCA (16. točka 2. člena Uredbe)	4.360	4.362
SKUPAJ STROŠKI Z DONOSOM	165.466	180.979
Interni prihodki	-9.996	-12.496
Poračun cenovnih razlik	-21.950	-3.825
SKUPAJ STROŠKI ZA IZRAČUN PREDRAČUNSKE CENE	133.520	173.659
KOLIČINA DOBAVLJENE PITNE VODE [m³]	237.175²	250.400³
CENA STORITVE OSKRBE S PITNO VODO [EUR/m³]	0,5630	0,6935

2.3.15.2 OPREDELITEV CENE OMREŽNINE OSKRBE S PITNO VODO

Omrežnina je del cene, ki vključuje stroške javne infrastrukture posamezne javne službe. Omrežnina se uporabnikom zaračunava mesečno, glede na zmogljivost priključkov, ki je določena s premerom vodomera.

¹ Stroški veljavne cene vodarine, ki je stopila v veljavo s 1. 11. 2021.

² Načrtovana količina dobavljene pitne vode v trenutno veljavni ceni vodarine, ki je stopila v veljavo s 1. 11. 2021.

³ Načrtovana količina dobavljene pitne vode za prihodnje obračunsko obdobje 2022.

Omrežnina se za posamezni vodomer izračuna tako, da se vsota vseh načrtovanih stroškov omrežnine za prihodnje obračunsko obdobje deli z vsoto faktorjev omrežnine na obračunskih vodomerih. Tako dobljeni količnik se nato pomnoži s faktorjem omrežnine glede na premer posameznega vodomera.

2.3.15.3 IZRAČUN PREDRAČUNSKE CENE OMREŽNINE OSKRBE S PITNO VODO

Postavka na računu: OMREŽNINA - VODA

Tabela 11: Izračun stroškov omrežnine - voda

SKUPINA STROŠKOV	STROŠKI [EUR]	
	veljavni ⁴	načrtovani
Stroški najema sredstev in naprav, ki so javna infrastruktura	40.064	40.064
Stroški zavarovanja javne infrastrukture	0	0
Stroški odškodnin	0	0
Stroški menjav vodomerov	11.035	16.066
Stroški obnov in vzdrževanje priključkov	19.562	17.237
Stroški nadomestil za zmanjšanje dohodka iz kmetijstva	0	0
Plačilo za vodno pravico	0	0
Odhodki financiranja (obresti, drugi stroški)	0	0
<i>Poračun cenovnih razlik- najemnina</i>	-3.459	2.265
<i>Poračun cenovnih razlik- obnove in vzdrževanje priključkov</i>	-25.924	-19.975
<i>Poračun cenovnih razlik - menjave vodomerov</i>	-558	-497
SKUPAJ STROŠKI OMREŽNINE	40.721	55.160

Število vodomerov, uporabljeno za izračun cene omrežnine dejavnosti oskrbe s pitno vodo, zajema naslednje:

- za stavbe, opremljene s kombiniranim obračunskim vodomerom, se upošteva faktor, določen za vodomer z višjim pretokom,
- v večstanovanjskih stavbah, v katerih posamezne stanovanjske enote nimajo obračunskih vodomerov, se za vsako stanovanjsko enoto obračuna omrežnina za priključek s faktorjem 1 oziroma $DN \leq 20$.

⁴ Stroški veljavne cene omrežnine, ki je stopila v veljavo s 1. 11. 2021.

Tabela 12: Predračunska cena javne infrastrukture za prihodnje obračunsko obdobje (leto 2022)

nazivni pretok	faktor	VODOMERI BOROVNICA		CENA INFRASTRUKTURE [EUR brez DDV]	
		skupaj	vsota faktorjev vodomerov	LETO	MESEC
DN ≤ 20	1,00	1.367	1.367	33,7992	2,8166
20 < DN < 40	3,00	5	15	101,3976	8,4498
40 ≤ DN < 50	10,00	2	20	337,9920	28,1660
50 ≤ DN < 65	15,00	2	30	506,9880	42,2490
65 ≤ DN < 80	30,00	0	0	1.013,9760	84,4980
80 ≤ DN < 100	50,00	0	0	1.689,9600	140,8300
100 ≤ DN < 150	100,00	2	200	3.379,9200	281,6600
150 ≤ DN	200,00	0	0	6.759,8400	563,3200
	Σ =	1.378	1.632		

2.3.16 Prikaz sodil za razporejanje vseh stroškov in prihodkov po dejavnostih ter po občinah

V skladu z določili SRS-32, Zakona o preglednosti finančnih odnosov in ločenem evidentiranju različnih dejavnosti (ZPFOLERD-1)⁵ in Energetskega zakona (EZ-1)⁶, družba zagotavlja ločeno računovodsko spremljanje dejavnosti splošnega pomena in drugih dejavnosti. Družba neposredne prihodke in odhodke posameznih dejavnosti razporeja na posamezne dejavnosti dosledno in v skladu z merili iz internega Pravilnika za razporejanje stroškov (oziroma odhodkov) in prihodkov. Posredni (splošni) prihodki in odhodki (v izkazih poslovnih izidov po dejavnostih so izkazani kot interni prihodki oziroma odhodki) se med dejavnostmi zaračunavajo po ceniku, ki je v veljavi od 1. 1. 2009 (za ure strojev) oziroma od 1. 9. 2018 (za ure delavcev). Te cene se uporabljajo tako za eksterno zaračunavanje storitev⁷, kakor tudi za interno prezaračunavanje med enotami. Zaradi tega so poslovni izidi posameznih dejavnosti drugačni kot bi bili, če bi se posredni stroški razporejali po njihovi dejanski vrednosti brez pribitkov. Ocenjujemo, da je takšen način izkazovanja izkaza poslovnega izida po dejavnostih zelo pregleden, stimulira odgovorne k smotrni izrabi zmogljivosti in je za lastnike pravičnejši.

Prihodki in odhodki enote 19-Skupne službe se (kot posredni prihodki in odhodki) prerazporedijo na posamezne postavke izkazov poslovnih izidov enot oziroma dejavnosti z uporabo ključa števila zaposlenih, izračunanega iz efektivnih ur.

Bilance stanja družba ne izkazuje ločeno za dejavnosti splošnega pomena in za druge dejavnosti, ker ocenjuje, da to ne vpliva bistveno na sprejemanje poslovnih odločitev. Izjema so enote dejavnosti Oskrbe s plinom, kjer se bilanca stanja sestavlja ločeno za vsako od energetskih dejavnosti, skladno z zahtevami Energetskega zakona.

Pri vseh dejavnostih⁸ družba ugotavlja tudi uspešnost poslovanja na področju posamezne občine.

Vsi stroški (oziroma odhodki) in prihodki se vselej knjižijo po stroškovnih mestih (odslej SM) oziroma stroškovnih nosilcih (odslej SN). Šifrant SM je prilagojen organizacijski strukturi in hkrati zahtevam ločenega evidentiranja dejavnosti oziroma pravilom ločenega oblikovanja cen posameznih javnih služb. Omogoča obvladljivo, optimalno pregledno evidentiranje in spremljanje stroškov (oziroma odhodkov) in prihodkov.

⁵ Uradni list RS, št. 33/11.

⁶ Uradni list RS, št. 60/19.

⁷ Izgradnje priključkov (vodovodnih, kanalizacijskih in plinskih) ter gradnja in-house.

⁸ Razen pri dejavnostih, ki jih obravnavamo kot skupni oskrbovalni sistem (ravnanje z odpadki in storitve, povezane z greznicami in MKČN).

Sestavljen je iz petmestnih šifer po naslednjem sistemu: prvi dve mesti označujeta dejavnost, tretje mesto občino (1-Vrhnika, 2-Borovnica, 3-Log - Dragomer), četrto in peto mesto pa sta namenjeni podrobnejši opredelitvi vrste storitve (SN).

Večina prihodkov je neposrednih, kar pomeni, da je izvirno mogoče ugotavljati na katere dejavnosti in občine se nanašajo. Taki prihodki se že na podlagi nalogov za knjiženje pripoznajo neposredno na posamezno dejavnost in posamezno občino.

Splošni ali posredni prihodki pri poslovanju nastajajo le izjemoma. Pripisejo se:

- splošnim stroškovnim mestom dejavnosti ali
- splošnim stroškovnim mestom družbe (SM 19-Skupne službe).

Na splošnih stroškovnih mestih dejavnosti se zbirajo tisti prihodki, ki jih ni bilo mogoče izvirno knjižiti na temeljno stroškovno mesto (kot neposredne prihodke dejavnosti in občine), ugotoviti pa je bilo mogoče, da nastajajo v zvezi s točno določeno dejavnostjo.

Na splošnih stroškovnih mestih družbe se zbirajo tisti prihodki, ki jih ni bilo mogoče izvirno knjižiti na temeljno stroškovno mesto (kot neposredne prihodke dejavnosti in občine).

Na posamezne dejavnosti se razporejajo tako, da se pripisejo splošnim stroškovnim mestom dejavnosti, pri čemer se uporabi sodilo: število zaposlenih v posamezni dejavnosti, izračunano iz učinkovitih ur.

Za večino stroškov oziroma odhodkov velja, da jih je (glede na podatke o povzročitelju teh stroškov) mogoče neposredno prisoditi posamezni dejavnosti in občini, na katero se nanašajo. Vsi taki stroški imajo značaj neposrednih stroškov. V nasprotnem primeru jih obravnavamo kot posredne stroške, ki se na posamezno dejavnost oziroma občino razporedijo z uporabo sodil.

Stroški plač se evidentirajo na tisto stroškovno mesto, na katerem je posamezni delavec dejansko opravljal svoje delo; razen nekaterih sestavin stroškov plač (npr. nadomestil za letne dopuste, bolezni, stimulacij, poročila plač, dodatka za minulo delo, dodatka za mentorstvo in drugih podobnih dodatkov,...), ki se pripoznajo na temeljno stroškovno mesto kamor je delavec razporejen. Enako velja tudi za druge stroške dela.

V primeru, ko delavci določene enote opravljajo dela za drugo enoto, se stroški plač tega dela evidentirajo na temeljno stroškovno mesto kamor je delavec razporejen. Nato se opravljene storitve med enotami obračunajo z internim računom - na podlagi obračunskega lista, prevoznice, strojnega poročila, delovnega naloga ipd. Upoštevajo se cene iz veljavnega cenika storitev.

Stroški opreme (vozil, strojev in naprav) se evidentirajo na posebna stroškovna mesta oziroma splošno stroškovno mesto dejavnosti. V kolikor določena enota uporabi opremo druge enote, se opravljene storitve med enotami obračunajo z internim računom - na podlagi prevoznice, strojnega poročila oziroma delovnega naloga. Upoštevajo se cene iz veljavnega cenika storitev.

Za nekatere stroške oziroma odhodke je mogoče določiti ustrezna sodila za takojšnjo (že na izvorni knjigovodski listini) razporeditev po dejavnostih in občinah glede na podatke o povzročitelju teh stroškov. Vsi taki stroški imajo značaj neposrednih stroškov.

Takšne vrste stroški oziroma odhodki so npr. stroški, povezani z:

- obračunom komunalnih storitev,
- menjavo vodomero, v,
- odčitavanjem vodomero, v,
- dodatkom za pripravljenost na delo,

- računalniškimi storitvami,
- vodnim povračilom.

Pri razporejanju splošnih stroškov, ki se nanašajo na obračun komunalnih storitev, se uporabi ključ, izračunan iz razmerja med številom položnic, pri čemer se uporabi naslednja pravila:

Na enoto 14-Plin se razporedi sorazmerni delež vseh splošnih stroškov komunalnih storitev, glede na delež položnic za plin v vseh položnicah. Znotraj enote 14-Plin se na posamezno energetska dejavnost razporedi sorazmerni del splošnih stroškov v skladu s sodili, potrjenimi s strani Agencije za energijo, to je 90 % na dejavnost ODS in 10 % na dejavnost Dobava plina, pri čemer se uporabi naslednja shema:

SM - 14112 - 90 %

SM - 14132 - 10 %.

Ostane splošnih stroškov, ki se nanašajo na obračun komunalnih storitev, se razporedi na dejavnosti GJS, ki se zaračunavajo na položnicah, pri čemer se uporabi naslednja shema:

SM - 05000 - 33,33 %

SM - 08000 - 16,67 %

SM - 17000 - 16,66%

SM - 15000, 06000, 16000 - 33,34%

V mesecu, ko se izstavi tudi položnica za grobnine, se na enoto 07-Pokopališče razporedi sorazmerni delež splošnih stroškov komunalnih storitev tistega meseca, glede na delež položnic za grobnine v vseh položnicah. Ostali ključji so natančneje opisani v samem pravilniku o razporejanju stroškov in prihodkov

Stroški oziroma odhodki, ki jih na podlagi razpoložljive dokumentacije in vzpostavljenega sistema likvidacije računov ni mogoče ob izvirnem knjiženju razporediti na temeljne dejavnosti in občine, imajo značaj splošnih (posrednih) stroškov oziroma odhodkov in se najprej knjižijo na splošna stroškovna mesta. V družbi imamo vzpostavljena naslednja splošna stroškovna mesta:

- splošna stroškovna mesta dejavnosti in
- splošna stroškovna mesta družbe (SM 19-Skupne službe).

Stroški oziroma odhodki zbrani na splošnih stroškovnih mestih družbe se na posamezne dejavnosti razporejajo tako, da se pripišejo splošnim stroškovnim mestom dejavnosti, pri čemer se uporabi sodilo: število zaposlenih v posamezni dejavnosti, izračunano iz efektivnih ur.

Na splošnem stroškovnem mestu dejavnosti se zbirajo tisti stroški oziroma odhodki, ki jih ni bilo mogoče izvirno knjižiti na temeljno stroškovno mesto (kot neposredne stroške dejavnosti in občine), ugotoviti pa je bilo mogoče, da nastajajo v zvezi s točno določeno dejavnostjo ali delom te dejavnosti.

Razporeditev stroškov (oziroma odhodkov) splošnih stroškovnih mest dejavnosti se na posamezno občino izvede z uporabo naslednjih sodil:

Vzdrževanje javnih površin - SM 01:

delež posamezne občine v skupni površini vzdrževanih cest po področnem odloku (glede na kategorijo in povprečno širino cest), ki jih podjetje vzdržuje, po stanju na zadnji dan preteklega leta za tekoče poslovno leto.

Vzdrževanje javne razsvetljave - SM 02:

število svetilk v posamezni občini po stanju na zadnji dan preteklega leta za tekoče poslovno leto.

Oskrba s pitno vodo - SM 05:

dejavnost ima več splošnih stroškovnih mest, in sicer poleg splošnega SM dejavnosti (SM 05000) še posebna SM: SM vozil, SM 05002 Črpališče Vršaj, SM 05006 Okvare in vzdrževanje Borovniški Vršaj in 05022 Okvare in vzdrževanje Verd - Sušnikova - Voljčeva. Sodila zanje so naslednja:

- SM 05000, SM 05002 in SM vozil: lastniški delež posamezne občine,
- SM 05006: razporeja se samo na občini Vrhnika in Log - Dragomer, v skladu z razmerjem v lastniškem deležu teh dveh občin,
- 05022 Okvare in vzdrževanje Verd - Sušnikova - Voljčeva: razporeja se samo na občini Vrhnika in Log - Dragomer, v skladu z razmerjem v lastniškem deležu teh dveh občin.

Odvajanje komunalne in padavinske odpadne vode - SM 08:

lastniški delež posamezne občine, SM vozil in mehanizacije.

Čiščenje komunalne in padavinske odpadne vode - SM 17:

dejavnost ima več splošnih stroškovnih mest, in sicer poleg splošnega SM dejavnosti (SM 17000) še posebna SM: SM vozil in mehanizacije in SM čistilnih naprav (SM 17101, SM 17201, 17301).

Stroški, zbrani na splošnem SM dejavnosti 17000 ter SM vozil in mehanizacije, bremenijo delno stroške čistilnih naprav, delno pa stroške dejavnosti greznic. Sodilo je:

delež posamezne dejavnosti oziroma občine v skupni količini očiščene odpadne vode.

Stroški, zbrani na SM čistilne naprave, če ta izvaja tudi storitve čiščenja greznične gošče, se razporedi delno na dejavnost čistilnih naprav, delno na stroške dejavnosti greznic, in sicer z uporabo naslednjega sodila:

delež obremenitve po kemijski potrebi po kisiku (KPK) čistilne naprave z goščami iz greznic in MKČN ter obremenitve z odpadno komunalno vodo iz javnega kanalizacijskega sistema

Delež obremenitve je določen na podlagi izračunov iz projektantske dokumentacije. Iz tega izračunan ključ za delitev stroškov čistilnih naprav znaša:

- 85 % na uporabnike, priključene na javni kanalizacijski sistem in
- 15 % na uporabnike, ki odvajajo odpadno vodo v greznice in MKČN.

Ugotovljeni delež, ki je prisojen dejavnosti greznic, se naprej razporedi na posamezno občino po lastniškem ključu.

Zbiranje odpadkov SM 15:

dejavnost ima več splošnih stroškovnih mest, in sicer: splošno stroškovno mesto dejavnosti (15000) in posebna stroškovna mesta, kamor sodijo splošna SM posameznih vrst odpadkov in splošna SM vozil. Stroški oziroma odhodki, zbrani na SM 15000 se razporejajo na posamezno vrsto odpadka. Pri tem se uporabijo naslednji ključni:

- 50 % na SM 15001 - MKO,
- 12,5 % na SM 15002 - BIO odpadki,
- 25 % na SM 15003 - EKO otoki
- 12,5 % na SM 15030 - DRUGO (zbirni center).

Navedeni ključni so bili oblikovani na podlagi izkustvene ocene običajnega razmerja med neposrednimi stroški dela posameznega SM.

Stroški oziroma odhodki, zbrani na splošnih SM vozil se razporejajo na posamezno vrsto odpadka z uporabo naslednjega sodila: število ur, ki jih je vozilo opravilo za posamezno vrsto odpadka v preteklem poslovnem letu (razen za tista vozila, ki se uporabljajo za splošne namene dejavnosti Zbiranja odpadkov).

Stroški oziroma odhodki, zbrani na splošnih SM dejavnosti ravnanja z odpadki se na posamezno občino razporejajo z uporabo sodila:

lastniški delež posamezne občine.

Za stroške oziroma odhodke zbrane na SM 15016-osveščanje, se uporablja sodilo SM 15000.

DEPO - SM 20:

lastniški delež posamezne občine.

Novogradnje in storitve SM 04, 10 in 12:

lastniški delež posamezne občine.

Oskrba s plinom - SM 14:

skladno z določili Energetskega zakona (EZ-1) se za ločeno spremljanje obeh energetskih dejavnosti (to je dejavnosti operaterja distribucijskega sistema in dejavnosti prodaje zemeljskega plina) upoštevana sodila, ki jih je potrdil regulator energetskega trga, to je Agencija za energijo - z dopisom z dne 3. 10. 2012, št. 29/2012-10/451.

Stroški (oziroma odhodki) in prihodki v dejavnostih, ki se izvajajo samo v določeni občini, se prerazporedijo le tej občini. Takšne dejavnosti so npr. SM 07-Pokopališče, SM 11-Novogradnje plin in SM 13-Tržnica, SM 14-Oskrba s plinom, ki se izvajajo samo na Vrhniki.